

De koek vergroten

Het Nederlandse sportlandschap verandert snel. De traditionele financiering van sport staat onder druk, nieuwe kansen doen zich voor. De werkgroep Externe Financiering heeft onderzocht hoe de koek voor sport uit publieke middelen vergroot kan worden. Met als uitgangspunt versterking van de financiële basis van de unieke Nederlandse sportinfrastructuur, vanuit het maatschappelijk belang dat sport dient. Zowel traditionele als nieuwe geldstromen en financieringsmethodes zijn onder de loep genomen. Juist door gecombineerd op de verschillende mogelijkheden in te zetten wordt een basis voor duurzame financiering van de sport gelegd.

De overheid heeft met de sportsector een gedeelde verantwoordelijkheid om de basissportinfrastructuur te borgen en te versterken. De waarde van sport voor de Nederlandse samenleving en het karakter van sport rechtvaardigen een substantieel grotere investering van de (Rijks)overheid in sport. Zowel in de basissportinfrastructuur, als in cross-overs tussen sport, onderwijs, welzijn, zorg en sociale cohesie. Een sportwet hoeft niet het meest effectief te zijn om extra overheidsgelden voor de sport te realiseren. De verwachting is dat de positieve impact van een Rijksbrede samenwerkingsagenda, bijvoorbeeld in de vorm van een Sportakkoord, groter is.

De kansspelbijdrage is een eigen geldstroom van de sport die een waardevolle aanvulling is op de bijdrage van overheden. Deze kansspelbijdrage moet, liefst versterkt, aan de sport gekoppeld blijven. Ook is een aanvullende fair share uit online kansspelen voor sport wenselijk.

Belangrijk is dat de sport niet enkel focust op de traditionele publieke geldstromen; de bijdragen van overheden en kansspelgelden. Sport moet inzetten op nieuwe geldstromen en nieuwe financieringsmethodieken. Met geefgelden, Europese subsidies, innovatiegelden, social impact bonds, maatschappelijk financieren en misschien een Sport Investeringsfonds kunnen de broodnodige additionele middelen voor sport gevonden worden. Inzet op genoemde kansen en de blik naar buiten zal een domino-effect hebben. Er zullen zich steeds weer nieuwe kansen voordoen waar de sport nu nog geen zicht op heeft.

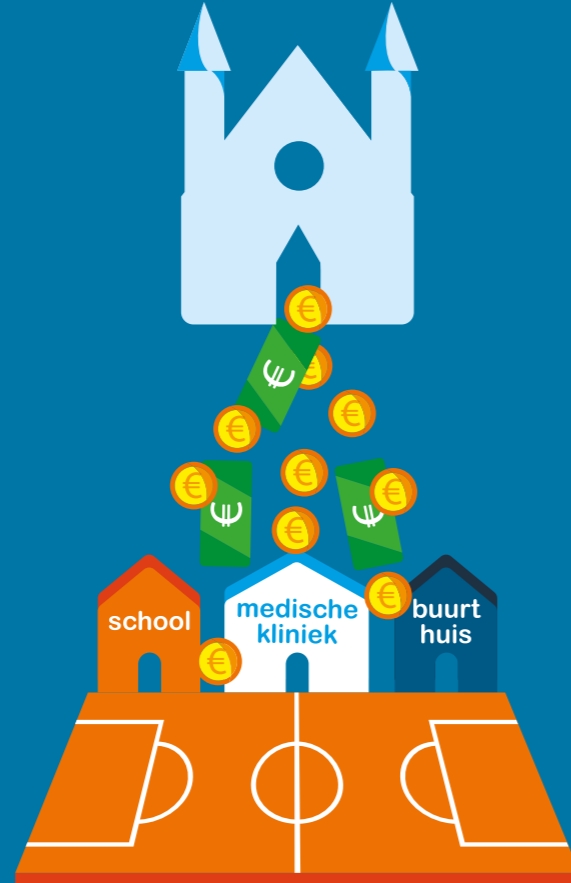
Maar kansen leiden niet automatisch tot meer additionele middelen. Het is van groot belang dat de sport hierin gaat investeren. Waarbij het aloude adagium geldt: de kost gaat voor de baat uit.

Jack de Vries
Voorzitter werkgroep Externe Financiering

Over de werkgroep
De werkgroep Externe Financiering heeft met een groot aantal deskundigen en vrije denkers uit verschillende sectoren gesproken, onder andere op het gebied van publieke financiering, innovatie, de maatschappelijke waarde van sport, fiscaliteiten en nieuwe financieringsinstrumenten. De werkgroep stond onder voorzitterschap van **Jack de Vries** (Onderwatersportbond) en bestond verder uit **Jan Dirk van der Zee** (KNVB), **Maurice Leeser** (Watersportverbond), **Ruud Kok** (Atletiekunie, wegens bereiken bestuurs termijn in mei 2016 uit bestuur getreden), **Gerard Dielessen** (NOC*NSF), **Pieter Verhoogt** (Sport2B), **Gerben van Hardeveld** (NOC*NSF), **Geert Slot** (NOC*NSF), **Henriette Kievit** (NOC*NSF, projectleider)

Meer info: nocnsf.nl

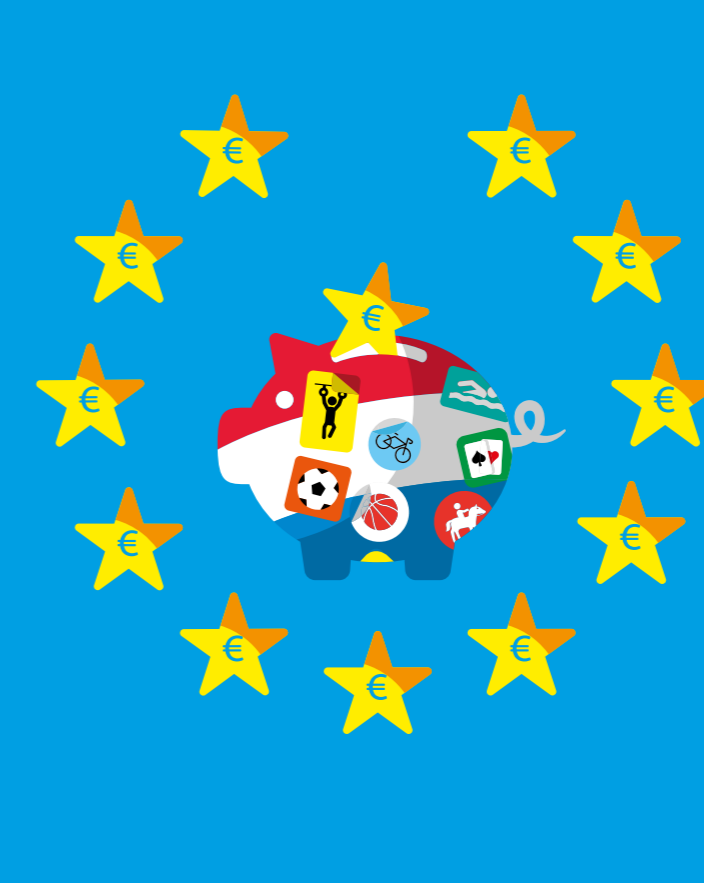
Bijdrage overheden

Giften en legaten

Europese subsidies

Kansspelen

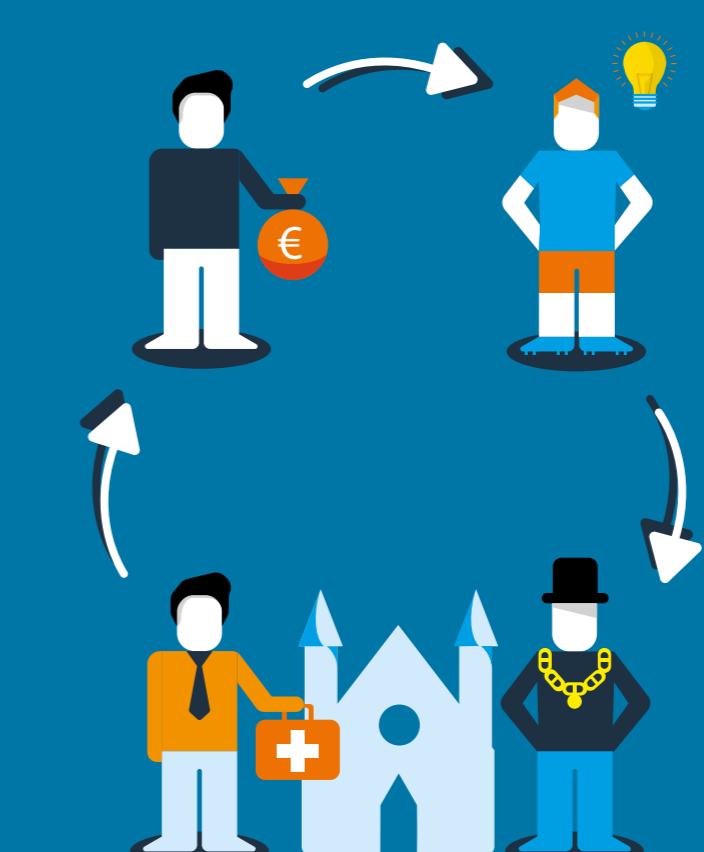
Innovatiegelden

Maatschappelijk financieren

Social Impact Bonds

Investeringsfondsen

Kansspelen

De kansspelbijdrage voor de sport is van groot belang voor de financiering van de basissportinfrastructuur. De sportsector evolueert naar een hybride model op het gebied van kansspelen. Uitgangspunt is dat collectief optreden de sport meer inkomsten brengt dan een model waarbij iedereen voor zichzelf gaat. Hierbij moet wel ruimte voor innovatie zijn. Ruim 25 bonden zijn door middel van een TeamNL overeenkomst op sponsorgebied verbonden met de Nederlandse Loterij (NLO). Overige bonden hebben geen sponsorafspraken met de NLO, maar ontvangen wel afdracht van de NLO. Zij kunnen onder voorwaarden afspraken maken met andere kansspelaanbieders.

Aanbevelingen

- Handhaaf de bestaande afspraken over samenwerking met de NLO in het Bestedingsplan Sportagenda tot de wet KOA is aangenomen
- Monitor de ontwikkelingen rondom de KOA en de herziening van het loterijstelsel nauwgezet
- Blijf inzetten op een fair share voor sport uit online kansspelen

Europese subsidies

Europa kent diverse grote subsidieprogramma's die niet specifiek gericht zijn op sport, maar waarbij sport wel ingezet kan worden om de doelstellingen van het programma te realiseren. Dit is nog grotendeels onontgonnen gebied voor Nederlandse sportorganisaties.

Aanbevelingen

- Investeer in een strategisch partnership met een bureau dat gespecialiseerd is in Europese subsidies
- Creëer voor de sport één aanspreekpunt binnen NOC*NSF

Giften en legaten

Een gerichte en meerjarige aanpak waarmee de sport een aandeel van 5% in de jaarlijkse particuliere giften en nalatenschappen verwerft, leidt tot € 100 tot € 150 miljoen extra inkomsten voor de sport per jaar. Hiervan kunnen zowel verenigingen, bonden als NOC*NSF profiteren.

Aanbevelingen

- Investeer in een kwartiermaker met kennis en ervaring op het gebied van fondsenwerving, die 'Geven aan sport' verder ontwikkelt
- Organiseer samen met de Maatschappelijke Alliantie een 'matchingbijeenkomst'

Bijdrage overheden

De sport heeft voor het nieuwe Kabinet een brede samenwerkingsagenda uitgewerkt met inhoudelijke voorstellen, gedragen door sport, zorg, onderwijs, cultuur en natuur. De sport zet in op en een sterkere basisinfrastructuur sport en meer maatschappelijk en economisch rendement met sport. Ook bij de gemeenteraadverkiezingen 2018 wordt ingezet op samenwerking en het realiseren van maatschappelijk rendement met sport.

Aanbevelingen

- Investeer proactief in de ontwikkeling van een Nationaal Sportakkoord
- Ontwikkel coalities met stakeholders van buiten de sport
- Maak de maatschappelijke impact van sport meetbaar

Investeringsfonds

Een eigen investeringsfonds voor sport kan een extra boost geven aan innovatie binnen de sport en crossovers tussen sport en andere sectoren. Een fonds kan gevuld worden door overheden, private investeerders en fondsen, op basis van uiteenlopende motieven.

Aanbevelingen

- Laat de kansrijkheid en de mogelijkheden van een Investeringsfonds voor sport verder onderzoeken door een gespecialiseerd adviesbureau
- Stem af met het Topteam sport/ programma Sportinnovator

Social Impact Bonds

Social impact bonds (SIB) bieden de mogelijkheid om met privaat kapitaal te investeren in maatschappelijk initiatieven op het gebied van zorg, welzijn en sport. Organisaties die profiteren van het maatschappelijk rendement verstrekken bij succes een vergoeding aan de private investeerder.

Aanbevelingen

- Breng sportactiviteiten in kaart die met SIB's gefinancierd kunnen worden
- Verken met VWS en partners de mogelijkheden om aan te haken bij de trend om in te zetten op SIB's

Maatschappelijk financieren

Met de methode maatschappelijk financieren worden additionele investeringen in sportaccommodaties met privaat kapitaal mogelijk, door een andere wijze van borgstelling door gemeenten. Maatschappelijk financieren kan in de breedtesport voor een investeringsimpuls zorgen van circa € 100 miljoen.

Aanbevelingen

- Investeer in een strategisch samenwerkingsverband tussen NOC*NSF, SWS, VSG/VNG en een gespecialiseerde intermediair
- Beleg de verdere uitrol van dit instrument bij de intermediair
- Stel cofinanciering beschikbaar voor opschaling van de uitrol van deze methode

Innovatiegelden

De huidige, 'traditionele' financiering van sport biedt onvoldoende mogelijkheden voor financiering van innovatieve concepten en start-ups, die vaak (snel) risico kapitaal nodig hebben. Sport kan profiteren van bestaande, nog onbekende innovatieregelingen.

Aanbevelingen

- Organiseer samen met het Nederlands Investerings Agentschap, RVO, EZ en VWS inhoudelijke sessies over bestaande innovatieregelingen
- Zet bij VWS in op 1 miljoen extra middelen voor het programma Sportinnovator

Klinkende munt
Financiële kansen voor de sport

Vervolgstappen

Momenteel investeren bonden, verenigingen en NOC*NSF nog beperkt in aanvullende mogelijkheden voor publieke financiering, door gebrek aan kennis, capaciteit en middelen. Er moet snel werk worden gemaakt van de verschillende aanbevelingen. Hierbij is het volgende van belang:

- De aanbevelingen worden expliciet onderdeel van de Sportagenda 2017+. Hiermee wordt het strategisch belang benadrukt en uitvoering via directie en bestuur geborgd.
- Aanvullend op additionele geldstromen en vernieuwende financieringsmethodes moet NOC*NSF zich ook inzetten voor ondersteunende wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op fiscaal gebied.
- Voor de opvolging en uitvoering van de aanbevelingen is inzet van kennis, capaciteit en middelen nodig. Die is momenteel binnen de werkorganisatie NOC*NSF onvoldoende voorhanden. Voorgesteld wordt om hier de komende jaren binnen het Bestedingsplan Sportagenda geld voor vrij te maken. Voor 2017 wordt gestreefd naar een projectbudget van 150 duizend euro.
- Voor de opvolging en uitvoering van de aanbevelingen is versterking van belangenbehartiging noodzakelijk, zowel op lokaal, nationaal als internationaal niveau. In het kader van de Transitie wordt momenteel uitgewerkt hoe dit vorm gegeven kan worden.

Voor de zomer van 2017 wordt in opdracht van de Algemeen Directeur NOC*NSF een werkprogramma ontwikkeld, waarna gestart wordt met de implementatie.